

FOTO: HUSNE AFSAR

Karsu

FRANK EN VRIJ OP DE *piano*

Met *Confession* (2012) leverde Karsu een indrukwekkend debuutalbum af. Op *Colors* klinkt de Turks-Nederlandse muzikante poppiër en speelser dan ooit tevoren. "Jazzmuziek was voor mij echt een *eye opener*."

We ontmoeten Karsu op de plek waar het allemaal voor haar begon: Kilim, het Turkse restaurant van haar vader aan de Ceintuurbaan in Amsterdam. Daar speelde ze sinds haar veertiende voor gasten en haar talent bleef niet onopgemerkt. Al snel volgden optredens op kleine en grote podia, maar haar absolute doorbraak beleefde Karsu in New York, toen de Nederlands-Amerikaanse organisatie Community Trust haar uitnodigde voor een optreden in Carnegie Hall. Het betekende uiteindelijk een keerpunt in haar carrière, want in de *Big Apple* kwam Karsu in aanraking met jazzmuziek. "Ik weet nog goed dat ik daar in een jazzcafé zat. Ik zag Jon Batiste optreden en raakte meteen onder de indruk. Ik dacht: wacht, heeft hij dit nu zelf bedacht? Ik zag geen bladmuziek, dus het moest wel. Het zou briljant zijn als je al die kleine nootjes uit je hoofd zou kunnen. Jazzmuziek was voor mij echt een *eye opener*." Karsu raakte betoverd door het speelse karakter van jazz en bij thuiskomst verdween de klassieke bladmuziek van de standaard. Toch is ze nog altijd dankbaar voor haar klassieke achtergrond. "Het vormde een goede basis qua

techniek, daar ben ik blij mee. Toch had ik graag gezien dat er toen op scholen ook pop, jazz en andere vrije muziek werd aangeboden. Destijds ging je bij wijze van spreken meteen van *Vader Jacob* naar Mozart. Erg goed voor je techniek, maar het is ook fijn voor het brein om zelf de muziek te bepalen."

Vrijheid

Het keerpunt was al duidelijk te horen op *Confession*, een album met veel jazz, maar ook opvallende uitstapjes naar tango, bossanova en Turkse pop. Op opvolger *Colors* vormt jazz wederom de leidraad, maar nu levert Karsu een nog bontere verzameling

aan kleurrijke liedjes af. Het grootste verschil met haar debuut? Vrijheid. "Mijn producers Nelson en Djosa merkten bij *Confession* aan mij dat ik live mijn liedjes heel anders speelde dan op album. Ik was op het podium veel vrijer in mijn spel. Het was aan mij om die vrijheid op *Colors* te laten horen en helemaal los te gaan." Op *Colors* schreef Karsu een groot deel van haar liedjes nog steeds op piano, maar kwam ze ook voor nieuwe uitdagingen te staan. "Bij *All For Me* kreeg ik gewoon de microfoon onder mijn neus geduwd en moest ik zingen. Ik dacht: waar zijn we mee bezig? Natuurlijk heb ik een aantal liedjes kant-en-klaar aangeleverd, maar het voor het merendeel was vooral veel jammen en kijken wat er uitkomt. Een liedje als *Coffee Around Nine* is geschreven op de piano en uiteindelijk uitgebouwd tot een totaal andere song. Dat proces beviel me wel."

Poëtische emotie

Hoewel ze op haar debuut al indruk maakte met haar bijzondere stem, klinkt Karsu op *Colors* volwassener, dieper en krachtiger. Toen ze jonger was, noemde ze zingen ooit een 'bij-ding' en geloofde ze niet in alle complimenten die ze kreeg. Tegenwoordig houdt Karsu zich nog altijd afzijdig over haar stemgeluid. "Ik klink vol-

“Destijds ging je meteen van Vader Jacob naar Mozart”

wassener? Ja, ik ben drie jaar ouder”, reageert ze gevat. “Weet je, als ik ergens geen mening over heb, dan is het mijn stem. Vergelijk het met je uiterlijk: je ziet jezelf altijd in de spiegel, dus in jouw ogen verander je niks, terwijl je voor de buitenwereld een compleet ander persoon bent geworden. Dat heb ik met mijn stem. Ik herken mezelf nooit als ik het hoor en eerlijk gezegd is het voor mij heel moeilijk om te stellen of ik het mooi vind.”

Hoewel Karsu geen uitgesproken mening heeft over haar stem, probeert ze wel degelijk het beste uit haar zangtalent te halen. Zo verdiept ze zich vooral in de technische kant van zingen en luistert ze graag naar andere zangeressen. “Ik spiegel me absoluut niet aan andere zangeressen, maar ik vind het wél interessant om te zien hoe andere dames het doen. Mensen als Concha Buika, Lizz Wright of Melody Gardot intrigeren me. Gardot gebruikt bijvoorbeeld een hele aparte microfoontechniek, terwijl Buika een halve meter afstand van de microfoon neemt, want haar stemgeluid komt enorm binnen. Het zijn interessante verschillen.”

Haar stem maakt veel indruk op het Turkse *Birak Beni*

Böyle (‘Laat me alleen’) en *Bekledim* (‘Ik heb op jou gewacht’), songs waarop je de emotie proeft. Het was voor Karsu de eerste keer dat ze zelf Turkstalige liedjes schreef en dat was best spannend. “Ik moest erg wennen aan de Turkse manier van schrijven. Dat is zoveel meer poëtisch. In Turkije schrijf je niet zomaar ‘ik hou van jou’. Nee, dat moet met een omweg. Het is ontzettend denkbeeldig en ze gebruiken veel bijvoeglijke naamwoorden. Zo schrijf ik op een van de nummers bijvoorbeeld ‘steel niet meer de lippenstift van mijn lippen’, waarmee ik eigenlijk wil zeggen ‘kus me niet meer’. Turkse muziek heeft wat dat betreft veel verschillende lagen waar je doorheen moet worstelen.”

Voorbeeldrol

Inmiddels is ze een rijzende ster in Turkije, waar zowel haar Engelstalige als Turkse liedjes een succes zijn. Zo trad Karsu zelfs op in Istanbul voor een zaal met 250.000 man. Maar ook in eigen land ontbreekt het niet aan waardering. Zo mocht ze eind mei 2015, samen met enkele beroemde Turkse artiesten, het Holland Festival in Carré in Amsterdam openen. “Als ik zo terugkijk op de afgelopen tijd, dan is het met optredens in Washington, Ankara en op De Kleine Komedie een indrukwekkend lijstje. Dat is toch een mooie prestatie.” Bovendien werd Karsu in januari 2015 uitgeroepen tot een van de tien meest invloedrijke Turkse Nederlanders van de afgelopen vijftig jaar. En met de release van *Colors* kan Karsu zomaar uitgroeien tot een voorbeeld voor veel Turkse Nederlanders, al is ze daar zelf niet bewust mee bezig. “Ik zie wel dat veel nieuwe Nederlanders, of hoe je ze tegenwoordig ook noemt, kinderen naar muziek brengen. Misschien hadden ze daar nooit aan gedacht, maar het doet me goed als hun dochter televisie kijkt, mij ziet en denkt: hey, ik ben ook Turks en ik wil dat ook. Dat is iets goeds, want muziek als educatie vind ik erg belangrijk.”

TEUN VAN ROOIJ

FOTO: ERIC VAN NIEUWLAND